

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 10.

Lørdagen den 5te Marts 1859.

3^{die} Marg.

Indhold.

Om Agerjordens Dparbejdelse til høi Vækstkræft, og om den første Betingelse derfor: Et forbedret Kreaturstel. — En agrikulturkemist Reise. — Inden- og udenlandske Estferretninger.

Om Agerjordens Dparbejdelse til høi Vækstkræft, og om den første Betingelse derfor: Et forbedret Kreaturstel.

(Af svensk Agronom Hedendahl.)

Sveriges (ligesaa vel som Norges) og Skotlands Jordbrug kan i mange Henseender være forskjellige, ja saa adskillte, at naaar man ubetinget vilde gennemføre Skotlands Regler at dyrke Jorden efter høs os, vilde Jordbruget slaa feil; men i de Grundsætninger, hvorpaa Landbrugets rigtige Drif hviler, gives der en Mængde Forhold, som ere lige for begge Lande. Saaledes tvivler ingen af den nyere Tids Landbrugere mere paa, at Dræning er ligesaa om ei mere nødvendig for os end for Skotland. Heller ikke tvivler nogen af dem paa, at en Tillempling ved vort Jordbrug af Skotlands fortræffelige Arbejdsmethoder, Redskaber og Maskiner for Jordbruget er af Bigtighed for os — men Væren om Agerjordens Dparbejdelse til høi Afkastningskræft og dennes Bevarende, saa at aldrig nogen Afgrøde afsvinges en udmagret Jord — denne Være er af alle det stotste Jordbrugs Regler for os den vigtigste.

Skotlands dueligste Jordbrugere, de som holde den høieste Gevinst og den største Beholdning af sit Jordbrug, gjødsle sin Agerjord i en aldeles utrolig Grad. I de Dele af Skotland, hvor Dvergansformationer ei er herskende, findes Gaarde, paa hvilke Omkostningerne for indkjøbt Gjødsel aarlig gaar op til 1½ a 1¾ Species pr. Maal regnet som Middeltal for hele Agerarealet, og naaar dertil kommer, at Dyrkningen af Rodfrugter paa de fleste Gaarde er gennemført i en saa stor Udstrækning, at de aarlig optage ¼ a ½ af Eiendommens hele Agerareal, og at samtlige Rodfrugter opfodres paa Gaarden i Forbindelse med en Masse indkjøbte Dliekager til Baarsædshalmen og Høet, saa kan man vide, at Ageren i Skotland for eet Aar erhoder en Gjødsling, som omtrent svarer til, hvad vi give dem i 7 Aar under den almindelige 7-aarige

Dmgang. Selve Gjødselen som Skotlænderen giver sin Jord, er med Hensyn til dens Næringsstofte af udmærket Væstfæhede; og da Hvedehalmen næsten udelukkende anvendes til Stro under Kreaturerne, saa er ogsaa de vegetabiliske Stoffe, som komme Jorden til Gode, tilstede i betydelig Mængde. — Regnes nu de aarlige kontante Udgifter sammen, som Jordbrugeren i Skotland paa denne Maade har at beskride til Jordens Gjødsling, dels ved Indkjøb af saadanne Gjødselstoffer, som direkte komme Ageren til Gode, dels af Foderstoffer, som dels indkjøbes til Kreaturerne og dels produceres paa Gaarden, saa sliger alt dette op til saa høit et Pengeløb, at det ved første Diekast forekommer næsten sabelagtigt og utroligt, at nogen Nettoindtægt kan blive tilbage af Driften. Naar det imidlertid betænktes, at saa Jordbrugere i Skotland selv ele den Jord, de dyrke, men at de bruge den i Form af Forpagtning som oftest mod at svare høi Afgift, saa er det givet, at de kun lægger Bind paa saadanne Foretagender, som lønner sig godt eller give den høieste Nettoindtægt, Jorden i større Skala kan frembringe. I Skotland er 5 Mars Dmgang temmelig almindelig, og man begynder da med Rodfrugter, som gives Staldgjødsel og Guano. Desforuden erhoder Baarsæden særskilte Gjødslinger og samtlige Enge Dvergjødsling enten i tør eller flydende Tilstand.

Naar nu saa stærk Gjødsling findes fornøden i et Land begavet med et for Vegetationen saa gunstigt Veirligt som Skotland, hvor der falder en herlig Regn ligesaa ofte om Vaaren og i Forsommeren som i den øvrige Vækstid, hvor langt nødvendigere er den da ikke høs os, hvor Veirliget er tørt, og især de skovløse Dele af Landet besværes af den haardeste Tørke netop i den Tid, da Væksterne mest trænge Regn til sin Udviikling og videre Fremkomst. Ti Aar herfra skal man nok være kommen til almen Dverbejdning om, at Jordbruget først da bliver en virkelig lønnende Bedrift, naar Jorden faar fuld Erstatning for hvad den har givet og skal afgives

Den Sætning maa holde Stik, at de Stoffe, som tages ud af Jorden gennem Afgrøder, ogsaa maa tilbagegives Jorden i samme Mængde, saa fremt Jorden skal beholde samme Kræft for Væksterne som den havde for, og denne Sætning kan ikke fuldkastes af de Eksempler, som enkeltvis

findes paa, at en af Naturen frugbar Jord formaar at give Afgrøder i mange Aar uden Gjødsling.

Var det f. Eks. muligt ad kemisk Vej at betegne, hvormegget de solgte Produkter har frataget Jorden i uorganiske Stoffe, dertil lægge alle de Stoffe, som forsvinder ved Staldene — selv under Forudsætning af at Gjødfeien behandles paa det Bedste —; endvidere de Stoffe, som ved Regnflom bortskylles af vore udrænede Ager; og var det saa paa den anden Side muligt ad samme Vej at beregne Mængden af virkelige Plantenæringsstoffer, som indeholdes i den Gjødfeil, Jorden erholder i Form af Staldgjødfeil, Mergel, Myrsjord og samtlige andre Gjødfeilstoffer, som for Dørigt staa til Tjeneste, — saa vilde Jorden, naar disse Gjødfeiler indeholdt netop samme Mængde Plantenæringsstoffer, som de fra Jorden tagne Afgrøder indeholdt; intet tabe, men heller intet vinde. Thi det er vist, at Jorden da først vinder, d. v. s. dens Frugtbarhed forøges, naar den er tilført en større Mængde virkelige Plantenæringsstoffer end der er taget fra den; og heraf følger igjen først at Agerjorden, som har saa megen Frugtbarhed — enten medgivet af Naturen eller bragt dertil ved høj Kultur — at intet mer staaar tilbage at ønske i saa Henseende, kun behøver saa meget i Erstatning som den afgiver; og dernæst at naar Agerjorden har mindre Bækkraft, end hvad der stemmer overens med Jordelgivende Brug, og den saaledes maa bringes op i Produktionsevne, da maa den Gjødfeil, Jorden erholder, gives den i saadan Mængde og af saadan Bestaafenhed, at de deri værende Næringsstoffer overstige dem, som borttages gjennem Grøderne. De samme Undersøgelser vilde ogsaa vise — hvad Praktisk har godgjort — at et Jordbrug, som udelukkende skal frembringe Kornafgrøder til direkte Salg, aldeles vist fordrer Erstatning i Form af fremmede Gjødfeilstoffer i betydelig Mængde hvis Jorden nogenlunde skal lønne Arbeidsomkostningerne.

Heraf vil det ogsaa klart følge, at i samme Grad som man lader Fodervækster, som opgives paa Gaarden, indtage Kornets Plads og vekselvis skifte med Kornvækster (hvorved det saakaldte Cirkulations- eller Bækselbrug opstaaer), i samme Grad kan man indstrænke Mængden af fremmede Gjødfeilstoffer. Dpfodres foruden de almindelige Foderstoffer ved Siden af en Del af Korngrøderne, saa vilde Anstæffelsen af fremmede Gjødfeilstoffer end yderligere kunne indskrænktes og det lige indtil hvad der alene udfordres til at erstatte de Plantenæringsstoffer, som de solgte Produkter indeholder — Alt forudsat, at Jorden forud har saa høj en Grad af Frugtbarhed, at intet Tilskud i saa Henseende behøvedes.

Men er Ageren ikke i Kraft, altsaa mager, og den desuagtet underkastes en Brugsmaade, som gaar ud paa hovedsageligen at producere Korn til direkte Salg, og saar saa Jorden ingen Erstatning for disse affølgte Grøder, da giver Jordbruget Tab, og dette Tab bliver større, jo større det Areal er, som dyrkes, og jo længere et saadant System vedbliver.

Men der ikke hos os findes Gaarde med store Strækninger udmagret Jord, som sjønt „indbette i Omgangsnummere“ netop af denne Aarsag give daarlige Nettoudbytte — ja intet maasse naar de Pligtarbejder, som Gaardens Husmænd svare i Afgift, beregnes til den Pris, som samme Pligtarbejde vilde have kostet ved at betales efter Dagens nærværende Arbejdspriser?

Man maatte let kunne komme til Overbevisning om det Urigtige i under intensiv Brugsmaade at bruge et stort Areal mager Ager; thi den giver liden Netto hvad Slags Jord den ogsaa bestaar af. Bestaar den af stiv Lere, saa bliver Arbejdet med Jordens Dyrkning langt mere anstrængende og kostbart end om samme Areal var i høj Kultur, foruden at mager Ager giver usikre Afgrøder. — Græsset bliver daarlige og magert, Sæden staaer tynt og slakt og giver lidet i Esjæppen. Bragtes Halvdelen af det mager Agerareal op til høj Frugtbarhed, saa vilde denne Halvdelen blive Halvdelen saa kostbar at bruge som det Hele var og tilmed give langt større Nettoudbytte end da det Hele var i Drift. — Behandles Jorden omhyggeligen med Dræning, Pløning og Harving men fremfor Alt med gjentagne rige Gjødslinger, saa opstaaer sjelden Misvækst selv under de ugunstigste klimatiske Forholde.

At bringe et mindre Agerareal i høj Kultur lader sig gjøre i kort Tid. Et Jordbrug, som kun bestaar af en Snes Tønderland kan, om det endog er udsøget og fordrer et Pengetilskud, der overstiger selve Jordens oprindelige Pengeværdi, altid bringes i Kraft, men et Jordbrug i det Store, hvis meste Agerjord bestaar af mager eller middelmaadig Jord, kræver til i kort Tid at kunne forandres et saa betydeligt Pengeforstud og dette i saa lang Tid, at der vel findes saa Jordbrugere hos os som kan raade over saa betydelig en Kapital. Man maa derfor danne sig et Agerbrugssystem saaledes indrettet og gjenneført, at gjennem en længere Arrække den fortsatte Drift i hver Omgang medfører en Nærmelse til Maalet, hvorved Arbejdsomkostningerne i Agerens Overflade aftager, den svage Kraft Jorden muligens har skaaes, og endelig Jorden erholder en saa stor Mængde virkelige Plantenæringsstoffer, som det er muligt at tilvebringe, fremfor Alt ved Staldgjødfeil af bedste Bestaafenhed. Omgangene maa indrettes saaledes, at den størst mulige Mængde Fodervækster af mest nærende Slags dyrkes ved Hjælp af fremmede Gjødfeilstoffer; at de modne Afgrøder indskrænktes i Omfang og høstes i Stedet derfor som Foder, samt at af Kornet i de Afgrøder, som høstes modne, en saa stor Mængde paa hensigtsmæssig Maade opfodres paa Gaarden som Eierens Kasse vil tillade. Et endommens hovedsagelige Indtægter maa komme ind ved solgte, forædlede Produkter af Fjøsset, til hvilket Maal ogsaa et vedvarende velordnet Kreafterstel bliver nødvendigt. Af Fjøsset kan Eieret regne paa den sikreste Indtægt af sin Gaard paa samme Tid som dens virkelige Værd stiger med hvert Aar.

Jordforbedringer, som bør foretages, kunne

især i Begyndelsen udføres aarligen i mindre Skala. I det saaledes den største Del af Agerarealet underkastes en ekstensiv Brugsmåde, d. v. s. med fleraarige Enge og grønhostede Kornavlinger for Fjøsset, bliver det ogsaa muligt at anvende grundige Jordforbedringer paa et mindre Areal. Udstrækningen af dette mindre Areal maa naturligvis bero paa Eierens Kapitalstyrke. Gaarden faar saaledes tvende særskilte Dmgange, den ene med ekstensiv og den anden med intensiv Drift. Bestaar Gaarden helt igjennem af nogenlunde lige Slags Jord, saa henlægges den mindre Dmgang nærmest Gaarden; men bestaar Ageren baade af stiv Vere og lettere Jord, saa foretages Forbedringerne rigtigt først paa den lettere Jord, forudsat at denne ikke ligger affides fra Gaarden. Dette mindre Areal bringes da først op i saa høj Kultur, som se kan, ved Dræning, hvis dette tilstrænges, samt ved Bearbejdning paa hensigtsvarende Måde, men fremfor Alt gives det ofte gjentagne rige Gjødslinger af bedste Sort Gjødsel, som produceres paa Gaarden og ved Siden deraf indkjøbte Gjødselsstof. Har man saa naaet at bringe Jorden i Orden — hvortil ogsaa hører at den befries for Ugræs, saa at Rodfrugtavl med Fordel lader sig gennemføre — saa kunne de bedre Sorter Rodfrugter indtage Brakkens Plads, og Dmgang med Rodfrugter hvert 5te eller 6te Aar skal da indføres. Paa det store Areal foregaar Omlobet i almindelig 7- a 8-aarig Dmgang; i første Tilfælde med 3- i sidste med 4-aarige Enge. For at komme Maalet nærmere er det langt bedre at lade en i middelmaadig Vækstkræft værende Jord ligge det 4de Aar til Bete, om endog kun til Jaar, end ved en moden Havregrøde at udsuge de ringe Næringsstoffer, som muligens har afsat sig i Engtiden. Herunder er da forudsat, at man i Engtiden ikke har kunnet give Dvergjødning, hvorimod, hvis dette er skeet eller ogsaa Jorden er i saadan Kultur at Rodfrugter med Gjødsel eller andre gjødslede Fodervækster ere dyrkede i det 7de Aar af et 8-aarigt Omlob, Forholdet naturligvis bliver et andet. Men hvad enten der har været Anledning til at gjødsle i det 7de Aar eller ei, saa er det givet, at i jo større Udstrækning de Vaarsædsavlinger, som slutte Omlobet, indhøstes som Foder, eller det modne Korn fra samme Avlinger opfodres paa hensigtsvarende Måde paa Kreaturerne i Stedet for at sælges, desto før vil Eierens opnaa det forønskede Maal, der fremfor Alt bør eftertrages, nemlig at Ageren bringes til og vedligeholdes i høj Kraft gennem ofte fornyede rige Gjødslinger, uden hvilke — og derom kan man ikke mindes for ofte — Jordbruget, især i vort tørre Klima, ikke giver det Nettoudbytte, det kan give.

(Fortsættes.)

En agrifulturkemist Reise.

(Af Dr. A. Støckhardt.)

(Fortsættelse fra No. 9).

Overordentlig Møje har man fremdeles gjort sig med at udtørre og opdyrke Sumpe og Torvemøser, hvorpaa England og især Irland er saa rig. Man anslaaer det paa denne Måde i Løbet af de sidste 10 Aar vundne Areal til over 375,000 Tdr. Land. Hvor man blot havde at gjøre med opsamlet Vand, der naaede man ofte tilfredsstillende Resultater alene ved at fordybe de Bakke eller Aaer, der gennemskjære Mosen. Desuden indrettede man store Afledningsgrøfter, hvori de mindre Grøfter udmundede. Paa mange Steder have Jernbanerne givet en forønsket Leilighed til ved Siden af at anbringe Afledningskanaler; og i et Tilfælde betalte de fælles Besiddere af et Mosedistrikt mere end 1,300,000 Rbd. for, at man skaffede dem 11 Fod mere Fald paa en Længde af 6 Mile i en Grøft langs med en Jernbane. Paa Turen fra Manchester til Liverpool gaar Jernbanen en lang Strækning gennem en øde og ufrugtbar Moseegn, der stikker sælsomt af mod den Fylde af Liv og Frugtbarhed ved begge Banens Endepunkter. Ogsaa her har man i nogle Aar foranstaltet Kulturforsøg, idet man gravede store Hovedkanaler og forbandt dermed mindre Grøfter eller Drains. Disse blive først en Tidlang aabne, indtil Jorden, som paa nogle Steder danner 30—34 Fod dybe Torvelag, nogenledes har sat sig; derefter dannedes af selve Torvene Underdrains, som endelig dækkedes med Jord. I Regelen affrælles og brændes det øverste Jorddække, og foruden denne Afse bringes 2500—3000 Cntr. Mergel paa hver Td. Land. I det første Aar lægges Kartofler i denne Jord; i det andet Aar gjøder man rigeligt med Staldgødning benytter da Jorden enten til Turnips, Havre eller Poteter. Høsten er saa rig paa den hidtil uvirksomme Jord, at en Td. Land deraf forpagtes ud for 13—20 Rbd. Omkostningerne til Draining og Mergling beløbe sig her til 50—66 Rbd. pr. Td. Land.

At lægge Jorden tør ved Underdrains blev allerede for 80 Aar siden anbefalet af Elkington i England, men den almindelige Dymærksomhed er først henvendt derpaa siden 1830, da James Smith, som forbandt Undergrundspløining med Draining, og efter ham Josiah Parkes, som bevisste Nødvendigheden af at lægge Drainene dybere, end tidligere er skeet, begge theoretisk og praktisk klarligen godtgjorde denne Sags Fordele. Nu gik det med Ræmpestrid fremad, Skotland i Spidsen, som sees alene deraf, at dette Land anvendte en langt større Sum af de bevilgede Forstud, end England, Wales og Irland tilfammen.

At have vaadt Land og ikke ville draine det, ansees i England næsten ensbetydende med landsøkonomisk Indskrænkethed og Kortsynethed. De Landmænd, der drive deres egen Jord kunde ikke være i Tvivl om, at de maatte lade denne For-

bedring gaa foran alle andre, selv om de derved nødes til at bebyrde sig med en betydelig Gjæld. Men selv saadanne Besiddere, som betragte deres Eiendom som en Melkeko, have vist sig tilbøjelige til at rætte deres Forpagtere Haanden, da deres Interesse her falder sammen med Forpagterens, thi idet en vaad Jord udtørres, bliver jo ikke alene dens Produktionssevne, men ogsaa dens Grundværd varigt og betydeligt forhoiet. Udførte Besidderen Drainingen alene paa sin Bekostning, saa overtog Forpagteren i Regelen den Forpligtelse at forrente den derpaa anvendte Kapital med 4—6 Procent. Ofte delte de ogsaa Imkostningerne saaledes at Eieren leverede Korne og Forpagteren overtog Lægningen. I enkelte Tilfælde have endog Forpagtere paataget sig denne Grundforbedring paa egen Regning i Haab om inden Forpagtningslidens Udløb at have vundet Kapital med Renter tilbage.

Det store Opsving uagtet, indskrænke denne Slags Forbedringer sig, saa betydelige de i og for sig end ere og i Forhold til den korte Tid, hvori de ere udførte, endnu kun til enkelte Egne, og der findes hele Grevskaber og store Distrikter, som endnu ikke gjøre Brug deraf. Efter en anstillet Beregning skal næsten $\frac{1}{4}$ af Storbritanniens samlede Areal trænge til Draining, og der til udfordres 100,000 Arbeidere i 50 Aar og en Kapitalanvendelse af 666 Mill. Rbd.

Indførelsen af Kor, istedetfor Teglstenskanaler, danner et Moment af hoieste Betydning i Drainingens Historie, da Udgifterne til Materialet herved i mange Tilfælde bleve 5—6 Gange formindskede. Pusey meddeler af egen Erfaring, at han for saa Aar siden har maattet betale for 1000 Fod Underdrains 40 Rbd. (13 Rbd. for de flade Teglstenssaaler og 27 Rbd. for de hvælvede Teglsten), medens han nu kunde erholde 1000 Fod Kor af $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ Tommes Gjennemsnit til 6 Rbd. 4 Mk.

I den senere Tid gjør man sig ogsaa megen Umage for at formindskede Udgifterne med Grøstegravningen, der nu er den største Udgift, idet man forsøger at erstatte det dyre Haandarbejde med Hestkraft og Maskiner. Paa Udsiflingen i London fandtes flere ploughlignende Redskaber, der skulde opfylde denne Bestemmelse, men kun En, J. Fowler, har bragt det saa vidt, at han i Jurens Beretning fandt en „ærefuld Dmtale.“ I Chester nærede man store Forventninger om en Drainplough, opfundet af en Farmer, Mr. Cotgreave, hvis Konstruktion i Hovedsagen var en Eftergjærelse af Smedkerhøvlens, da flere dermed anstillede Prover vare faldne særdeles tilfredsstillende ud. At denne Opgave endnu bliver løst, kan ikke betvivles.

Lettere at løse, og derfor hurtigere at bringe til en vis Grad af Fuldkommenhed, var den Opgave at forfærdige Drainrørene med Maskiner. Disses Konstruktion er meget simpel, og Forskjellighederne indskrænke sig fornemmelig til Ordningen af de Dele, som udøve Kraften og meddele den denne eller hin Retning. Af de forffjellige Drainrormaskiner paa Londoner-Udsiflingen

udmærkedes de af N. Clayton, T. Scragg og J. Whitehead med Prisedaaller.

Angaaende de specielle Forstrifter og Regler, som ere foreslaaede om Drainenes Fordeling og Kornees Lægning, vil jeg her ikke tale, da de i England gjorde Erfaringer alt tilstrækkeligt ere blevne bekendte i Tyskland ved den med hver Dag voksende Drainlitteratur, og da netop disse Erfaringer tydeligt nok vise, at en skabelonmæssig Eftergjæren ikke er tilraadelig, da Jordens Bestaaenhed, Leie, Klima og andre Omstændigheder gjøre Afvigelser fra de almindelige Regler bydende nødvendige, om hvilke man selv i England ikke er paa det Rene. Saaledes gjælder det f. Ex. som Regel at draine dybt, omtrent 4 Fod dybt, for at opnaa en fuldstændig og varig Udtørring; men Erfaring har lært, at paa mange, meget svære Jordarter, navnlig saadanne, der bestaa af Ler, blandet med meget fin Sand vise 3 Fods dybe Drains sig virksomere, medens man igjen paa Grusunderlag har fundet en Dybde af 6—7 Fod fordelagtigt. Saaledes holder man i Regelen for hensigtsmæssigt at lade Drainene gaa med det stærkeste Fald; paa Prins Alberts Farm i Dsbornhouse have derimod de paatværs gaaende Drains vist sig virksomere end de andre, som Græsvarthen derpaa tydelig nok viste.

Derimod hersker der fuldkommen Overensstemmelse i Erfaringerne om Fordelene ved gode Drainanlæg. Og disse stemme ogsaa paa det Skjønneste med de bekendte Naturlove. Disse Fordele ere:

1) Ved Draining bliver vaad Jord tørre. Alle vore Kulturplanter ere Landplanter, og disse kræve, for at vore frodigt og kraftigt, en Jordbund, der vel er fugtigt, men ikke indeholder staaende Vand i flydende Form. Thi i saa Fald maa Vand- og Sumpplanter, Moser, Siv o. s. v., vinde Overhaand, og Landplanterne vige Pladsen eller forkues.

2) Ved Draining bliver sur Jord mild. Forhindres Luftcirkulationen i Jordsmønnen ved staaende Vand, saa antager Planterøvnernes Oplosningsproces i Jorden Karakteren af „Forraabnelse“, og der udvikle sig frie Syrer, Humussyre, Torvesyre &c., der, som den friske Parkdynd og den friske Tørv vise, ingen passende Næring ere for Landplanterne. Kan denne Oplosningsproces derimod foregaa under Luftens Tilgang som „Formulding“, saa blive tillige basiske Lege-mer af Jordens mineralste Bestanddele oploselige, der tilbørlig selv tilføres af Luften, og disse neutralisere hine Syrer og gjøre en passende Jøde deraf for Landplanterne.

3) Ved Draining bliver Kold Jord varmere. Saalænge Jorden indeholder staaende Væde, kan den ikke tilbørligt opvarmes af Sol og Luft, fordi den meste Varme forbruges til Vandets Fordunstning, idet den saaledes bliver bundet af de dannede Vanddamp, at den synes forsvundet. Man har i England ved Forsøg eftervist, at paa vaad Jord kun $\frac{1}{6}$ af Regnen synkes i Jorden, de $\frac{5}{6}$ derimod maa skaffes bort ved Fordampning, og at Jord med staaende Vand

indtil en Dybde af 7—8 Tommer havde 4—5 Grader mindre Varme, end udtørret Jord ved Siden af. Man har fremdeles fundet, at Vegetationen som Følge af denne Opvarmning vaagne 10—12 Dage tidligere paa drainet Land, og at selv Høsten indtraadte saa meget tidligere her, end paa ubrainet Jord i samme Mark. Man forlænger altsaa ligesom ved Tørlægningen Sommeren og vinder paa Enge og Overdrey den store Fordel at kunne holde Kvæget længere ude og for Molejorden at kunne behandle den tidligere.

4) Ved Draining bliver uvirksom Jord virksomere. Man kalder den Jord virksom, hvori de 2 store Naturprocesser, ved hvilke Næringsmidlerne tilberedes og opløses for Planterne, nemlig de minerale Jordbestanddeles Forvittring og de organiske Levningers og Humusens Formulding, gaa rasst og kraftigt for sig. Dette kan kun ske, naar Jorden er smuldret og indeholder Porer, igennem hvilke Luften, som ved sin Jilt- og sin Vandholdighed især er virksom i hine femste Processer, kan trænge ned i de dybere Jordlag. Ere Jordporene derimod fyldte med Vand, saa kan ingen Luft komme til, og der indtræder da til en vis Grad Stillstand i Forvittringen og Formuldingen, og, som Følge deraf, Mangel paa passende, færdig Plantenæring i Jorden. Den højere Varme i drainet Land bidrager forøvrigt ogsaa til at forhøje Jordens Virksomhed.

5) Ved Draining bliver Gjødemidlernes Virkning forhøjet og sikret. Det er bekendt, at lige saa vel Staldgødning som Benmel, Kåpsmel, Kalk, Gibs ic. ofte virke ganske ubetydeligt, og ikke sjelden aldeles ikke paa vaad Jord; det er ligeledes bevist, at de virke fortræffeligt paa den samme Jord, saasnart denne befries for staaende Væde. Denne forffjellige Virkning finder sin Forklaring i det ovenfor Meddelte: naar Gjødemidlerne skulle virke, saa maa de først formulde og derpaa opløse sig i Jorden; i vaad, for Luften utilgængelig Jord foregaar denne Forandring yderst langsomt og ufuldkommen.

6) Ved Draining bliver Jordens fysiske Beskaffenhed forbedret. Svære, stive Jordarter blive ved at lægges tørre mere smuldbrede og fjørere og tabe den Egenkab at slaa Revner i Tørke. En Følge heraf er, at Jordens Bearbejdning herved betydeligt lettes. I England behøver man nu ofte kun 2 Heste til Markarbejde, hvor man før Draining havde 4 Heste nødvendig.

7) Blandt andre Fordele, der opnaaes ved Tørlægning, antager man i England endnu Forbedring i Klima og Sundhedstilstanden. Denne Fordel strækker sig ogsaa til Kreaturerne, da Sygdomme, der hydrorte fra vaade Græsgange og sure Græsser, ikke mere forekomme i draineede Egne.

(Fortsattes.)

Indlandet.

Christiania. Hs. Maj. Kongens Sygdomstilstand skal ifølge Efterretninger fra Stockholm desværre have forværret sig.

— Foroverne af det i f. Nr. af dette Blad omtalte Indbrudstyveri hos Sewell bleve sidstleden Torsdag arresterede paa Djefnellens Marked i Sverige af en fra Politikammeret hersteds udsendt Politibetjent. Hesten og Vognen havde de allerede bortbyttet paa Hedemarken. Tyvene, der ere tvende Svensker, ere transporterede hid tilligemed Sewells Hest og Vognen. Forher er endnu ikke afholdt, og man ved endnu ikke, om det er de Samme, som have skaalet Døbefondet i Åkers Kirke.

— „Norff-lutherff Follkekalender“ i Amerika meddeleer følgende: „Den lutherffe Kirke i Amerika kan bekvemest deles i den tydfst-lutherffe, den engelfst-lutherffe og den norffst-lutherffe. Ialt bære 34 Synoder (Kirkeforeninger) det lutherffe Navn, men af disse høre ikke mindre end 25, med 700 Præster og 1400 Menigheder til Hovedsynoden, og maa saaledes betragtes som vægte og ikke ren lutherffe; de øvrige 9 Synoder have tilfammen 400 Præster med 700 Menigheder. Den norff-evangeliff-lutherffe Synode i Amerika tæller nu 12 Præster; de af dem betjente Menigheder beløbe sig til 88; deraf betjenes de 70 som Missionsmenigheder og en Del af dem kun 3 å 4 Gange om Aaret. I Gjennemsnit har hver af de norffe Præster 7 Menigheder at betjene, og Menighederne ligge i Regelen 30 til 100 Mile fra Hovedmenigheden, hvor Præsten bor.

— Efterretningerne om Sildeffket lyde fremdeles meget gunstige, saavel fra det nordre som søndre Fiskeffdistrikt. — Fosoffffket har siden dets Begyndelse i f. M. været godt, men Veiret har ofte været til Hindre. Ffssken har hidtil været saa fed, at omtrent 2½ stort Hundrede har givet 1 Tønde Lever. En stor Del Kjøbefartøier ere ankomne i den sidste Tid. Prisen har afvevlet fra 3 til 4 Spd. pr. stort Hundrede. Torsffffket i Romsdalen var i Begyndelsen af forrige Maaned meget heldigt, men senere indtil den 26de f. M. har Uveiret hindret alt Ffsske.

— Efter Drammens Tidende kunne vi berette, at Gidsvooldsmanden, forhenværende Lensmand Ole Rasmussen Apenæs's Digbejggjællse fandt Sted den 24de ds. i Sems Kirke med megen Høitidelighed. En talrig Skare fulgte ham til Graven, hvoreffblandt nævnes, foruden Sems Præstegjelds Formand- og Representantffskab, Kommandorffkaptein Konow, der ogsaa var med i Rigffsforffsmlingen paa Gidsvoold, samt Storffhingsrepresentanterne Harbig, Selmuyden og Fadum. Da Liget var bragt ind i Kirken, besteg Sognepræst Jacobsen Prædikkstolen og holdt et klart og hjerteligt Foredrag, hvori han skildrede den Uddødes ædle og fredffmmelige Færd som Menneff og Christen, og fremhævede de forffjellige Tillids-hværs, hvortil han havde været kaldet, og navnlig hans Sendelse til Gidsvoold. Efterat derpaa en Psalmef var affungen, bæres Liget til Graven, hvor Sognepræst Harbig i Egenffkab af Storffhingsmand holdt en kort, men indtrængende Tale, hvori han lagde Forsffmlingen paa Hjertet, at den ikke maatte glemme, at Friheden maatte beværes ved Gudsffrygt;

Arbeidsfæmhed og Maadehold, og at den var en Gave fra Himmelen, hvorfor vi fremfor Alt have Gud at takke; men dernæst ogsaa de Mænd, der i Faren's Stund vidste at gribe den guddommelige Tanke og med Fasthed at forsegte den og føre den til Seier, til Held for Fædrelandet. Før og efter Harbitz's Tale blev en Sang aflaget af et Sangkor, som frivilligt havde indfundet sig.

Fra **Tønsberg** berettes om et Tyveri, som i forrige Uge foregik der i Nærheden, foranlediget af et forestaaende Bryllup. Brudgommen skal, paa Grund af at der manglede Kjøb til Billedet, en Nat begivet sig til en fra hans Bolig omtrent $\frac{1}{4}$ Mil liggende Gaard, og der fra Huset udtaget en Kvie, med hvilken han efter en halv Mils Omvei begav sig tilskovs og bandt den i et Træ, ikke langt fra sit Hjem, medens han hentede Ør og Kniv. Da han var kommen tilbage dermed, hug han først Hovedet af Dyret, skær det derpaa over paa Midten og tilsidst medtog han kun de tvende Laar og lod det Dvrigte blive tilbage. Tyven fik imidlertid ikke noget Godt af det stjaalne Kjøb, da han hurtigt blev opdaget og arresteret.

Fra **Gids** Præstegjeld berettes om et frygteligt Uveir af Storm og Regn, ledsaget med Torden og Lynild, som rasede der i Begyndelsen af f. M. Lynilden splintrede Taarnet paa Storeims Kirke, saaat kun Spærreværket staar tilbage.

Fra **Søndmøre** klages over ustadigt og stormende Veir, der har havt en skadelig Indflydelse paa Torstefiskerierne. Udflugterne for disse skulle forresten være ret gode. Fisket begyndte i Ugen fra 7de til 12te d. M., og da Veiret da var godt, slog Riffert det derfor ogsaa godt til, det vil da sige Garnfiske; thi Angel og Rykker bryder Fisken sig ikke synderligt om, før den har staaet i længere Tid paa Bannerne og er bleven afmagret. Ogsaa paa Nordmøre skedes i de nævnte Dage temmelig godt, sædvanlig 4 à 500 pr. Baad om Dagen, stundom ogsaa 7 à 800. Erfarne Folk behøvede efter de forhaandenværende Udflugter et usædvanligt rigt Sildefiske, naar Veiret ikke vil lægge Hindringer i Veien. Her er kun ubetydeligt Sild (5 à 600 Tønder) fisket.

Udlandet.

Danmark. Ifølge en Meddelelse fra Frankfurt til „Köln. Zeit.“ har Hertugen af Augustenburg i en Skrivelse til Kongen af Danmark anmodet denne om at tage tilbage det de hollandske Stænder forelagte Forslag om Anerkjendelsen af Londonertraktaten. I modsat Fald vil han protestere mod enhver Indskrænkning i hans Arveret til Hertugdømmene, saavel som til det hele danske Monarki.

— „Dansk Havetidende“ giver følgende Meddelelse af Høffeshandler Schibler i Celle om et Midveir eller Kaalorme: En af de værste Piender for Kulturen paa Friland er Larven af den almindelige Oldenborre. Komme de i Mæsse, skaane de hverken gamle eller unge Planter, ligesaa lidt i Frugt haven som i Skoven; men føleligst er dog den Skade, de anrette i Planteskolerne paa de unge Frugttrær,

Naaletrær, Sitrær, Jordbær, Roser, o. s. v. Vi have oftere været stærkt plagede af dem, indtil det er lykkedes os at finde et ganske simpelt Middel imod dem, som vi nu i flere Aar have benyttet med meget Held. Vi plante Hovedsalat langs med Rækkerne i vore Planteskoler. Salatplanternes Rodder ere en Vindlingsføde for dem, og de forlade snart de andre Planter, naar de opdage dem. Den store asiatiske Hovedsalat er paa Grund af sin stærke Bævt bedst skikket til denne Brug. Naar en Salatplante begynder at visne, er det et sikkert Tegn paa, at der er en Larve under den, og saasnart man opdager det, lader man en Lugekone hver Morgen og Aften gennemgaa Rækkerne, trække de visne Planter op og sætte andre i deres Sted, efter at have taget Larverne op og dræbt dem. I Landesbaumschule ved Potsdam benyttes dette Middel ligeledes med samme Held.

Preussen. Det preussiske Deputerede-kammer har behandlet et Forslag om Indførelsen af borgerligt Egteskab samt om Ophævelsen af en Egteskabsbindning og nogle Skilsmisegrunde. Borgerligt Egteskab skal ikke være en tvungen Sag, saaledes som Tilfældet er i Frankrig og andre Lande; men blot finde Sted, naar Parterne ønske det, altsaa kun da, naar ingen Præst ved et af Staten anerkjendt Religions-samfund vil ferrette Vielsen. Kultusministeren Betham von Holwigs Foredrag, der fremhævede Samvittighedsfriheden som en stærk Bevæggrund, blev ledsaget med stærkt Bisald fra de fristubede Partiers Side.

England. Til de forfærdelige Hjælpemidler, som England, naar det gjøres fornødent, kan føre i Felten, hører som det nyeste og overordentligste Armstrong-Kanonen — et Vaaben med saa forbausende Egenheder, at det meget sandsynlig kan foranledige en ligesaa stor Forandring i Krigsvæsenet, som Dampmaskinen har forarsaget i Skibsarten eller Percussionslaasen ved Geværet. Armstrong-Kanonens ligner i sin Konstruktion en forstørret Karabiner. Den er lettere end almindelige Pieler, og omendfjændt længere i Røret, dog lettere at transportere. Det Projektil, den udslynger, er et 18pundigt Stykke Jern, som paa en elendommelig Maade er indfattet i et andet Metal, hvorved Friktionen gjøres uskadelig. Denne Kanons Kjørnsudvidde er 1000 Alen, men saa stor er den Kraft og Hastighed, den giver Kuglen, at Skuddene i 9000 Alens eller næsten fire engelske Miles Afstand staa igjennem den maassiveste Eggetræskive. En anden Elendommelighed ved denne Kanon er dens Jlds overordentlige Præcision og den Nøjagtighed, hvormed den kan rettes ved mekaniske Midler. Paa 3000 Alens Afstand har man med temmelig Nøjagtighed truffet en Rytter; i 1000 Alens Distance traf man Skivens Centrum, der var 9 Tommer i Gjennemsnit, og da Kanonen, som sagt, ganske rettes ved mekaniske Midler og efter hvert Skud liden stiller sig i den tidligere Position, saa kan en forsmal Hagl af Projektiler udslynges over en Gjenstand i den hurtigste Orden, saasnart man først har opfundet den rigtige Distance. Det er klart, at ved Landoperationer udvides Muligheden af Angrebet paa befæstede Punkter i en uuaadelig Grad ved dette

forfærdelige Vaaben. Paa Balpladsen virker den, i en Distance af 1000 Alen, med Minie-Bøssens morderiske Koldagtighed, og ligeledes turde den i Drilogsstribene med Tiden frembringe Resultater, som man endnu ikke drømmer om.

— „Oberver“ for 20de Februar udtaler sig paa følgende Maade: „Vi vilde vildede vore Læsere, hvis vi forespejlede dem noget Haab om, at Belysningsringerne for en Krig paa Fastlandet vil svinde. De krigeriske Rustninger, langt fra at have aftaget, blive hvertimod drevne med forøget Kraft. Østerrigs sidste Skridt er Udvekslingen af en Befaling til at anlægge Færtningsværker ved det adriatiske Hav; det indrømmes paa denne Maade Muligheden af en fransk Expedition til hint Hav. Da Frankrig nu har Herredømmet over Havet eller over Havene, saa vil det være istand til at vælge blandt flere Angrebspunkter. Det kan forstærke og understøtte Sardinierne paa Vestgrænsen af Lombardiet. Det kan gjøre dette ved at besætte Savoyens Militærkvarterer, der ere blevne efterladte i fuldkommen Stand af de til Piemonts Forsvar udkommanderede Tropper. Dgaa over Genna kan det komme til sin Benfælsstat. Det kan forstærke sin romerske Okkupationsarme over Civitas-Verchia og fra Rom af falde Østerrigerne i Planken. Endelig kan det benytte de i Toulon og Marseille liggende Transportflåde til at indfibe Tropper til det adriatiske Hav og saaledes tilintetgjøre Sikkerheden i Lintien ved Verona, hvorpaa Østerrig bygger saameget. Dgaa Sardinien rusler sig ganske tilbørligt. Følge de sidste Efterretninger blev et Korps Frivillige dannet, til hvilket Rekrutter fra alle Italiens Kanter daglig strømmede. Garibaldi nævnes allerede som Anfører for et af Regimenterne, og General Klapka, der holdt ud til det Sidste i den ungariske Krig, staar i Forbindelse med Østerrigs Fiender og med de landflygtige Ungarer, som nyde mere mindre Begeistring for ham, end for Kossuth. Alt dette ere betænkelige Omstændigheder, og hvis de gaa ud paa at skræmme Østerrig til en Tilsmælsse, som det længe haardnattet har nægtet at give, saa ere de isandhed vel skikede til at naa dette Maal. Men hellerikke Østerrig har lagt Hænderne i Skjødet; det vedbliver at sende Tropper til den italienske Grænsse. Disse Ting ere fornuftige nok; men Begivenhederne ved Donau ere fuldkomment skikede til endmere at forvilde Forholdet mellem Frankrig og Østerrig. Vi frygte for, at de Forsøg, som ere gjorte paa at magle, aldeles ikke har gjort noget Fremskridt, ligesaa lidt som der har fundet nogen Forandring Sted i Aariagerne til Tvivlsghederne. Langt fra at tilbagetrække sine Tropper fra Legationerne i Rom, har Østerrig derimod mere og mere forstærket sin Arme i Italien, befæstet sin Stilling og knyttet Baandet mellem sig og Herskerne, det franske Diplomati uafvidende, endnu fastere. Østerrig har ikke givet Tegn paa Eftergivenhed, intet Tegn paa, at det svigter paa sin med Haardnattedhed besulgte Vane. Det synes at sole sig stærkt nok til at forsvare sig.“

Bladet udtaler imidlertid det Ønske, at England holder sig udenfor Striden; men anser det tillige nødvendigt, at Folkerepræsentationen lader sin Stemme høre, til hvilken Mening Nationen belder.

„Saturday Review“ anbefaler Østerrig at være mere soielig, ikke at mistyde Frankrigs Utilboielighed til Krigen som en Deltagelse for Østerrigs egen Sag, og ikke byde den franske Keiser noget Paaskud til Nabningen af Fiendtligheder.

Frankrig. Fra Paris skrives der, at Dphidsfelsen mellem Officererne er saa almindelig, at endog saa fire af Gardeofficererne have søgt om Tilladelse til at træde ind i den Renaultske Division. Keiseren skal have svaret dem, at Taalmodigheden i ethvert Tilfælde er en ligesaa stor Egenklab for et Elitekorps, som Modet.

— Regjerings-Bladet „Presse“ har erholdt Advarsel om at fore et mindre krigerisk Sprog. En Artikel med Overskrift: Den italienske Krisis, opgives som Aarsag til denne Advarsel, da den skulde være skiftet til uden Grund at forurolige Gemytterne.

— Man antager, at Konferencen i Paris til Prøvelse af det i Donaufyrstendømmerne stedfundne Fyrstvalg, vil begynde den 5te Marts. At Conza blev valgt til Fyrste af begge Donaufyrstendømmerne er af de engelske Kronjurister bleven erklæret for stridende mod Pariserkonventionen af 19de August f. A. Regjeringsbladet „Morning Herald“ udtaler sig ogsaa i samme Aand, og man har derfor Grund til at antage, at England ved den forestaaende Konferenc vil slutte sig til Østerrig og fordre et nyt Fyrstvalg i Wallachiet. Den franske Regjering er derimod af en modsat Anskuelse og agter at foreslaa, saasnart Konferencen er traadt sammen, at Valget anerkendes og at Konventionen forandres, hvis den skulde være til Hindre for en saadan Beslutning; men tilføjer dog, ikke at ville modsætte sig en i en modsat Retning fattet Flerhedsbeslutning. Dette Valgs Lovlighed eller Ulovlighed har nu i længere Tid været Gjenstand for Bladenes forskjellige Besømmelse; imidlertid vil Udfaldet vise sig, naar Spørgsmaalet først er bleven behandlet paa Konferencen i Paris.

Østerrig. Følge „Opinion“ for 26de d. M. have England og Preussen tilbudt Østerrig sin Mægling. Det italienske Spørgsmaal gjælder ikke alene Kirkestaten, men hele Italien. Østerrig har afslaaet Mæglingsforslaget og onskede sin Bundsforvandre, Preussen og England ville paa ingen Maade indlade sig paa Forpligtelser.

Østerrigs Forligstilbud indeholder i den Erklæring, at det vil gjøre sin Indflydelse hos den pavelige Regjering gjældende og bevæge den til at have mere Maadehold i sin Forvaltning, samt at det vil romme Legationerne, saasnart Forholdene i Kirkestaten gjøre fremmede Troppers Nærværelse unødvendig. Denne Erklæring har vel tilfredsstillet Londoner og Berliner-Kabinetet; men er ikke bleven modtaget med Bifald i Paris. „Le Nord“ siger, at man vil kunne odelægge Østerrig paa den grundigste Maade ved at tvinge det til beständig at holde en saa stor Vaabenmagt paa Venene.

Italien. Følge Efterretninger fra Madrid havde de forviste politiske Fanger fra Neapel gaaet ombord paa den amerikanske Fregat den 19de ds. i Cadix. — Kongen af Neapels Helbredelsestilstand bliver mere og mere betænkelig; han holdes endnu tilbage i Vatri, hvor den ene Lægeraadslagning afslø-

fer den anden, uden at Røgerne endnu har kunnet faa Bugt med Feberen, der regelmæssig vender tilbage hver tredje Dag.

Fra Mailand meldes, at Handelen der er fuldstændig standset, og at et betydeligt Antal østerrigiske Rekrutter ere rømte til Piemont. — Storhertugen af Toscana skal agte at afsænke sine Underaalter en fristudet Forsatning.

Rusland. Ti Guvernementer i Rusland ere allerede komne faa vidt med sine Raadslagninger angaaende Midlerne og Maaden, hvorpaa Bondernes Stilling kunde forbedres, at Planerne ere forelagte Indenrigsministeren. Der er saaledes Haab om, at Hovedkomiteen til Behandling af Reformspørgsmaalet for Bondestanden allerede i dette Aar vil blive færdig med et Udkast til en almengyldig Lov. Her til sigter sandsynligvis en Offentliggjørelse fra Indenrigsministeren angaaende den lokale Forvaltning, Politiets og Fredsdommernes Virkefærd i Frankrig, England og Preussien, fordi de har tænkt at indrette den nye Organisation herester. Det staar saaledes til at haabe, at de flere Millioner Livegne, hvis Stilling ikke har været stort bedre end en Slaves, ved Keiser Alexanders adle Beskræftelse vilde blive løste fra Livegnekabet, for al Udvikling saa hemmende Vaand.

Før Jorddyrkere.

Agte peruanisk Guano i Sække paa omkring 160 Pd. til 3 Spd. 15 ¢ for 100 Pd.

Sur fosforsur Kalk } fra Hr. S. Mallings Bens-
Pulveriserede Ben } mølle til Fabrikpriser: 4,
Finknuste do. } 3, 2 og 1½ ¢ pr. Pd.
Grovknuste do. }
Chilifalpetur (falpetersurt Natron) til 4 Spd.
84 ¢ for 100 Pd.

Svovlsyre,
Nyt Græsfrø: Klover, rødt, schlesisk, Do. hvidt, schlesisk samt Timotei sælges af Underteegnede. Vifte-Klover og Biffer ventes til Foraaret. Bestillinger, ledsaget af det omtrentlige tilsvarende Beløb, udføres snarest mulig. Brugsanvisninger for Guano, Bøngjødning og Chilifalpetur udleveres frit.

Christiania den 12te Januar 1859.

Joh. P. Olsen,
Skippergaden No. 4.

Christiania Benmølles Fabrikata:

Svovlsyrede Ben (sur fosforsur Kalk) a 4 Skill. pr. Pund, med fri Emballage. Heraf anvendes 80 Pund til 1 Maal Jord, (2500 □=Aen) for 2 Aar.

Efter indkomne Beretninger fra Kjøbere af Fabrikatet, har 80 Pund til 1 Maal Jord for Baarsed givet et „tilfredsstillende“ Udbytte — anvendt som Dørgjødning paa nyt Græsland uden forudgaaet Gjødning, endog paa simpel Jord, givet en „ualmindelig“ Mængde

Græs — anvendt til Turnips og Gulerødder givet en „meget god“ Høst — anvendt til Potetes har det givet et „brillant“ Udbytte — og anvendt som Dørgjødning paa en ikke gjødslet Rugager gav det „udmærket“ Udbytte af Rug og samme Høst et fuldstændigt Slæt Klover.

Pulveriserede Ben a 3 Skill. pr. Pund. Heraf er 150 Pund med Jordel været anvendt til 1 Maal Jord og skal virke i 4 Aar.

Finknuste Ben a 2 Skill. pr. Pund. Heraf anvendes 400 Pund paa 1 Maal Jord og virker i 6 Aar.

Efter indkommen Beretning fra en Kjøber, der anvendte kun 300 Pund til 1 Maal, avledes Byg, der veiede sams med Værfornet 182 Pund pr. Tønde, og gav omtrent 18 Fald.

Grovknuste Ben a 1½ Skill. pr. Pund. Heraf anvendes 600 Pund pr. Maal og skal virke fordelagtigt i 6 Aar og maasse længere.

Dampede, knuste Ben a 2 Skill. pr. Pund kan ogsaa leveres, men da disse maa ansees for simplere og mindre fordelagtige end raa Knuste Ben, leveres de kun efter forudgaaet Bestilling.

Dvenslaaende Fabrikata har jeg nu oparbejdet, og bedes udenbys Ordre adresserede til

Hans Mallings,
Drammensveien No 22.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, 3¾ a 5½ Spd. intet solgt.
Rug, 16 ½ a 17 ½.
Byg, 11 ½ a 14 ½.
Savre 8 ½.

Udenlandst

Rug østersøst 4 Spd. a 4 Spd. 12 ¢.
Rug dansk 17 ½ a 18 ½ 6 ¢.
Byg 2radigt 14 ½ a 12 ¢.
Erter 4 a 5 Spd.
Hvede 5 Spd. 1 ½ a 5½ Spd.

Christiania Fiskepriser.

Stib, Kjømd. 6 Spd. pr. Td.
Stib, stor Mid. 5½ Spd. pr. Td.
Stib, smaa do. 5 Spd.
Stib, stor Christ. 4 a 4½ Spd. pr. Td.
Stib, smaa do. 14 ½ a 3 Spd. pr. Td.
Storset 1 Spd. 12 ¢ pr. Bog.
Middelsei 4 ½ pr. Bog.
Smaaset 3 ½ a 12 ¢ pr. Bog.
Rødstær 6 ½ a 12 ¢.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.